

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**کنوانسیون سازمان ملل متحد
برای مبارزه با فساد
(اکتبر ۲۰۰۳)**

تدوین

گروه علمی مؤسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

سرشناسه	: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (۲۰۰۳=۱۳۸۲)
	(2003)United Nations Convention against Corruption
عنوان و نام پدیدآور	: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (اکتبر ۲۰۰۳) / تدوین گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۲ ص: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۹۰-۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا	
یادداشت	: فارسی - انگلیسی
موضوع	: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (۲۰۰۳=۱۳۸۲)
موضوع	: (2003)United Nations Convention against Corruption
موضوع	: فساد -- پیشگیری -- همکاری‌های بین‌المللی
موضوع	: Corruption -- Prevention -- International cooperation
شناسه افزوده	: موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
رده بندی کنگره	: الف ۱۳۸۲ / ک۹ ۸۵۲۶۱
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۰۲۳۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۸۰۲۲۴

نام کتاب	: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (اکتبر ۲۰۰۳)
ناشر	: چتر دانش
تدوین	: گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
نوبت و سال چاپ	: دوم- ۱۴۰۳
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۹۰-۸
قیمت	: ۱۶۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروژ - پلاک ۱۳
 تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹
 پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com
 کلبه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (۳۱ اکتبر ۲۰۰۳).....	۸
مقدمه	۹
فصل ۱. مقررات عمومی	۱۵
فصل ۲. اقدامات پیشگیرانه	۲۲
فصل ۳. جرم‌انگاری و اجراء قانون	۴۹
فصل ۴. همکاری‌های بین‌المللی	۹۰
فصل ۵. استرداد دارایی‌ها	۱۳۱
فصل ۶. کمک فنی و تبادل اطلاعات	۱۵۴
فصل ۷. راهکارهای اجرایی	۱۶۵
فصل ۸. مفاد نهایی	۱۷۲

فهرست ماده‌ای

Article 1	15
Article 2	16
Article 3	20
Article 4	21
Article 5	22
Article 6	23
Article 7	25
Article 8	28
Article 9	31
Article 10	34

Article 11	36
Article 12	37
Article 13	42
Article 14	45
Article 15	49
Article 16	50
Article 17	51
Article 18	52
Article 19	54
Article 20	54
Article 21	55
Article 22	56
Article 23	57
Article 24	61
Article 25	61
Article 26	63
Article 27	64
Article 28	65
Article 29	66
Article 30	67
Article 31	71

Article 32	75
Article 33	77
Article 34	78
Article 35	79
Article 36	79
Article 37	80
Article 38	82
Article 39	84
Article 40	85
Article 41	85
Article 42	86
Article 43	90
Article 44	91
Article 45	100
Article 46	100
Article 47	122
Article 48	123
Article 49	127
Article 50	128
Article 51	131
Article 52	131

Article 53	136
Article 54	138
Article 55	141
Article 56	147
Article 57	148
Article 58	152
Article 59	153
Article 60	154
Article 61	159
Article 62	161
Article 63	165
Article 64	170
Article 65	172
Article 66	172
Article 67	174
Article 68	177
Article 69	178
Article 70	180
Article 71	181

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی از کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی، بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

**UNITED NATIONS CONVENTION
AGAINST CORRUPTION**

(31 October 2003)

**کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد
(۳۱ اکتبر ۲۰۰۳)**

www.unodc.org

Preamble

مقدمه

The States Parties to this Convention,

کشورهای عضو این کنوانسیون،

Concerned about the seriousness of problems and threats posed by corruption to the stability and security of societies, undermining the institutions and values of democracy, ethical values and justice and jeopardizing sustainable development and the rule of law,

با ابراز نگرانی از وخامت، مشکلات و تهدیدات ناشی از فساد نسبت به ثبات و امنیت جوامع که به سنتها و ارزشهای دموکراسی، ارزشهای اخلاقی و عدالت لطمه می‌زند و توسعه پایدار و حاکمیت قانون را به خطر می‌اندازد؛

Concerned also about the links between corruption and other forms of crime, in particular organized crime and economic crime, including moneylaundering,

همچنین با ابراز نگرانی درخصوص ارتباط بین فساد و سایر اشکال جرائم به ویژه جرائم سازمان یافته و جرائم اقتصادی از جمله پولشویی؛

Concerned further about cases of corruption that involve vast quantities of assets, which may constitute a substantial proportion of the resources of States, and that threaten the political stability and sustainable development of those States,

همچنین با ابراز نگرانی بیشتر درباره موارد فساد که مقدار زیادی از ذخایر مالی را در برمی گیرد و سهم اساسی منابع کشورها را تشکیل می دهد و ثبات سیاسی و توسعه پایدار آن کشورها را تهدید می کند؛

Convinced that corruption is no longer a local matter but a transnational phenomenon that affects all societies and economies, making international cooperation to prevent and control it essential,

با اعتقاد به این که فساد، دیگر یک موضوع داخلی نیست بلکه پدیده ای فراملی است که بر تمامی جوامع و اقتصادها تأثیر می گذارد و همکاری بین المللی را جهت جلوگیری و کنترل آن با اهمیت می نماید؛

Convinced also that a comprehensive and multidisciplinary approach is required to prevent and combat corruption effectively,

همچنین با اعتقاد به این که نگرش جامع و چند زمینه ای جهت جلوگیری و مبارزه با فساد به نحو مؤثری ضروری می باشد؛

Convinced further that the availability of technical assistance can play an important role in enhancing the ability of States, including by strengthening capacity and by institution-building, to prevent and combat corruption effectively,

همچنین با اعتقاد به این که وجود کمک فنی می تواند نقش مهمی را در ارتقاء قابلیت کشورها از جمله از طریق تحکیم ظرفیت و ایجاد روش متداول جهت جلوگیری و مبارزه مؤثر با فساد، ایفا کند؛

Convinced that the illicit acquisition of personal wealth can be particularly damaging to democratic institutions, national economies and the rule of law,

با اعتقاد به این که کسب غیرقانونی ثروت فردی، به ویژه می تواند به نهادهای مردم سالار، اقتصادهای ملی و حاکمیت قانون ضربه بزند:

Determined to prevent, detect and deter in a more effective manner international transfers of illicitly acquired assets and to strengthen international cooperation in asset recovery,

با عزم جلوگیری، کشف و ممانعت مؤثر از نقل و انتقال بین المللی دارایی هایی که به صورت غیرقانونی به دست آمده است و تحکیم همکاریهای بین المللی در جهت بازگرداندن دارایی ها:

Acknowledging the fundamental principles of due process of law in criminal proceedings and in civil or administrative proceedings to adjudicate property rights,
با اذعان به اصول اساسی فرآیند قانونی مقتضی در جریانات رسیدگی کیفری و رسیدگیهای مدنی و اداری جهت داوری درخصوص حقوق مربوط به اموال؛

Bearing in mind that the prevention and eradication of corruption is a responsibility of all States and that they must cooperate with one another, with the support and involvement of individuals and groups outside the public sector, such as civil society, non-governmental organizations and community-based organizations, if their efforts in this area are to be effective,

با در نظر داشتن این موضوع که پیشگیری و ریشه‌کنی فساد مسئولیت تمامی کشورها است و این‌که آنها باید با یکدیگر و با حمایت و دخالت افراد و گروه‌های خارج از بخش دولتی مثل جامعه مدنی، سازمانهای غیردولتی و سازمانهای جامعه‌مدار همکاری کنند، البته در صورتی که قرار باشد تلاشهای آنها در این زمینه مؤثر باشد؛

Bearing also in mind the principles of proper management of public affairs and public property, fairness, responsibility and equality before the law and the need to safeguard integrity and to foster a culture of rejection of corruption,

با در نظر داشتن اصول مدیریت مناسب امور عمومی و اموال دولتی، عدالت، مسئولیت و برابری در برابر قانون و ضرورت حفاظت از یکپارچگی و شکوفا کردن فرهنگ رد فساد؛

Commending the work of the Commission on Crime Prevention and Criminal Justice and the United Nations Office on Drugs and Crime in preventing and combating corruption,

با تقدیر از کار کمیسیون پیشگیری از جرم و عدالت کیفری و دفتر جرم و مواد مخدر سازمان ملل متحد در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد؛

Recalling the work carried out by other international and regional organizations in this field, including the activities of the African Union, the Council of Europe, the Customs Cooperation Council (also known as the World Customs Organization), the European Union, the League of Arab States, the Organisation for Eco-

conomic Cooperation and Development and the Organization of American States,

با یادآوری کارهای انجام شده به وسیله سایر سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی در این زمینه، از جمله فعالیتهای اتحادیه آفریقا، شورای اروپا، شورای همکاری گمرکی (که به سازمان جهانی گمرک نیز معروف است)، اتحادیه اروپا، اتحادیه کشورهای عربی، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی و سازمان کشورهای آمریکایی؛

Taking note with appreciation of multilateral instruments to prevent and combat corruption, including, inter alia, the Inter-American Convention against Corruption, adopted by the Organization of American States on 29 March 1996,¹ the Convention on the Fight against Corruption involving Officials of the European Communities or Officials of Member States of the European Union, adopted by the Council of the European Union on 26 May 1997,² the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, adopted by the Organisation for Economic Cooperation and Development on 21 November 1997,³ the Criminal Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 27 January 1999,⁴ the Civil Law Convention on Corruption, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 4 November 1999,⁵ and the African Union Convention on Preventing and Combating Corruption, adopted by the Heads of State and Government of the African Union on 12 July 2003,

با در نظر داشتن همراه با قدردانی از اسناد چند جانبه برای جلوگیری و مبارزه با فساد از جمله و به ویژه کنوانسیون مبارزه با فساد میان کشورهای آمریکایی مصوب ۲۹ مارس (۱۹۹۶) میلادی ۱۳۷۴/۱/۹ هجری شمسی سازمان کشورهای آمریکایی، کنوانسیون مبارزه با فساد مقامهای جوامع اروپایی یا مقامهای کشورهای عضو اتحادیه اروپا مصوب ۲۶ مه (۱۹۹۷) میلادی ۱۳۷۶/۳/۵ هجری شمسی شورای اتحادیه اروپا، کنوانسیون مبارزه با رشوه خواری مقامهای دولتی خارجی در معاملات تجاری بین‌المللی مصوب ۲۷ نوامبر (۱۹۹۷) میلادی ۱۳۷۵/۹/۶ هجری شمسی، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، کنوانسیون حقوق کیفری درمورد فساد مصوب ۲۷ ژانویه (۱۹۹۹) میلادی ۱۳۷۷/۱۱/۷ هجری شمسی کارگروه وزیران شورای اروپا، کنوانسیون حقوق مدنی درمورد فساد مصوب ۴ نوامبر (۱۹۹۹) میلادی ۱۳۷۸/۸/۱۳ هجری شمسی کارگروه وزیران شورای اروپا و کنوانسیون اتحادیه آفریقا درمورد جلوگیری و مبارزه با فساد مصوب ۱۲ ژوئیه (۲۰۰۳) میلادی ۱۳۸۲/۴/۳۱ هجری شمسی اجلاس سران دولتها و کشورهای عضو اتحادیه آفریقا؛

Welcoming the entry into force on 29 September 2003 of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime,

با استقبال از لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون سازمان ملل متحد درمورد مبارزه با جرائم سازمان یافته فراملی در تاریخ ۲۹ سپتامبر (۲۰۰۳) میلادی ۱۳۸۲/۷/۷ هجری شمسی،

Have agreed as follows:

به شرح زیر توافق نموده‌اند:^۱

۱- ترجمه کلیه مواد این کنوانسیون به نقل از مجموعه قوانین سال ۱۳۸۷ روزنامه رسمی به شماره ۱۸۵۶۳ می‌باشد.